

2014-03-20

Dnr 401-356-14
87-A-0013

Kontaktperson
Samhällsbyggnadsavdelningen
Enheten för samhällsplanering
Hanna Elgåker
010-22 41 304
hanna.elgaker@lansstyrelsen.se

Trelleborgs kommun
Kommunstyrelsen
231 83 Trelleborg

Yttrande över granskning av Fördjupning av översiktsplan för *Trelleborgs stad*, översiktsplan för Trelleborgs kommun

Trelleborgs stad har till Länsstyrelsen skickat förslag till fördjupad översiktsplan (FÖP) för Trelleborgs stad, för utställning enligt 3 kap 7§ Plan och bygglagen (PBL SFS 2010:900). I detta granskningsyttrande hänvisas till förslaget som *FÖP Trelleborg*.

Under utställningstiden ska länsstyrelsen enligt 3 kap 16 § PBL avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap Miljöbalken (MB)
- förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap MB inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket MB (strandskyddsområde),
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
- en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska i enlighet med bestämmelserna i PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska detta anmärkas i planen. Den antagna översiktsplanen skall sedan spridas till sådana myndigheter och övriga som har väsentligt intresse av ÖP/Framtidsplanen och som använder den som beslutsunderlag.

Detta yttrande ersätter tidigare av länsstyrelsen beslutade granskningsyttrande daterat 2014-02-20. Trafikverket har inkommit med ett skriftligt yttrande, daterat 2014-03-07. Länsstyrelsens uppdrag är att samordna staten och avge ett från staten samlat yttrande enligt Plan- och byggförordningen 2 kap §§ 1-4. Trafikverkets yttrande på FÖP Trelleborgs stad inkom till Länsstyrelsen efter att Länsstyrelsen avgett sitt granskningsyttrande till Trelleborgs kommun. Länsstyrelsen lämnar därför ett nytt granskningsyttrande som inkluderar trafikverkets synpunkter vilket ger ett samlat svar från staten.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 3 kap 2 § PBL ska översiktsplanen ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Enligt 4 § ska kommunen i översiktsplanen redovisa sin bedömning av hur skyldigheten att enligt 2 kap. PBL ta hänsyn till allmänna intressen vid beslut om användningen av mark- och vattenområden kommer att tillgodoses. I redovisningen ska riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken anges särskilt i översiktsplanen.

Enligt 5 § ska det framgå av översiktsplanen:

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen, och
5. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken.

Enligt 6 § ska översiktsplanen utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår.

Enligt miljöbalkens 3 kap 6 § ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas. Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Enligt Miljöbalkens 3 kap 8 § ska områden som är av riksintresse för kommunikationsanläggningar skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Planförslaget i sammanfattning

Enligt Länsstyrelsens tolkning av planförslaget är att kommunen med förslaget till fördjupad översiktsplan vill pröva huvudsyftet med planhandlingarna:

- att minska hamnens omfattning
- att utveckla staden i riktning mot och in i hamnen
- att flytta riksintresse väg (E6/E22) till ny sträckning på stadens gator runt Trelleborg betecknat som "ringväg".
- att utveckla en levande stad intill hamnen som av nationell betydelse och som är Sveriges andra hamn till storlek.

Länsstyrelsens ställningstagande

Länsstyrelsen delar inte kommunen uppfattning om att planförslaget är möjligt att genomföra i sin nuvarande utformning och utifrån planhandlingarnas redovisning. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver bearbeta och omarbota förslaget. Ifall kommunen går vidare och antar översiktsplanen riskerar kommunen att få en översiktsplan som inte kan fungera som det vägledande planinstrument det är tänkt att vara. I och med detta granskningsyttrande framgår det tydligt att stat och kommun inte är överens i det grundläggande för en översiktsplan, redovisningen av riksintressen. Planhandlingarna saknar en samlad redovisning av berörda riksintressen både avseende avgränsningar och värdebeskrivningar. Länsstyrelsen kan därför inte utläsa ur handlingen hur kommunen avser tillgodose berörda riksintressen. Enligt länsstyrelsens uppfattning är planförslaget inte möjligt att genomföra eftersom det skadar samtliga berörda riksintressen eller inte i tillräcklig utsträckning skyddar riksintressena mot åtgärder som påtagligt försvårar tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Länsstyrelsen anser att:

1. Planförslaget skyddar inte riksintresse hamn mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.
2. Planförslaget skyddar inte riksintresse väg mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.
3. Planförslaget skyddar inte riksintresse järnväg mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.
4. Planförslaget strider mot riksintresse enligt 4 kap miljöbalken, riksintresse kustzon.
5. Ett genomförande av planförslaget innebär påtaglig skada på berörda riksintresse för kulturmiljövård.

Planförslaget saknar vidare en redovisning av hur befintliga och tillkommande bebyggelse på ett tillfredställande sätt ska skyddas mot stigande havsnivåer och

översvämning, som blir en konsekvens av klimatförändringarna. Det går inte att utläsa i planhandlingarna hur det anpassats till klimatförändringarna och om planförslaget är olämpligt ur översvämningssynpunkt.

Riksintresse hamn finns preciserat i rapport TRV 2012/1957, beslutad 2013-10-11 av Trafikverket som är utpekad riksintressemyndighet avseende riksintresse kommunikationer väg, järnväg och hamn. Preciseringsprocessen har löpt parallellt med översiktsplaneprocessen. Trelleborgs kommun har deltagit i processen med att avgränsa riksintresset. På sidan 21 i planhandlingen redovisas riksintresse hamn felaktigt, avgränsningen stämmer inte överens med den av Trafikverket beslutade avgränsningen.

Trelleborgs hamn är Sveriges andra hamn. Detta är från statens synvinkel den absolut överordnade frågan att ta hänsyn till i den fysiska planeringen. Staten har nyligen investerat i en motorvägsanslutning, E6/E22 till hamnen för ökad trafiksäkerhet, tillgänglighet och kapacitet. Trafiken har i nuvarande sträckning efter Maglarpsrondellen tre korsningspunkter för den tunga trafiken; Albäckskorset, Västra Ringvägen och Travemündeallén där trafiken viker in i hamnområdet. Bedömningen är att den nuvarande vägens kapacitet är tillräcklig inom överskådlig framtid. Trelleborgs stad är skyldiga att beakta detta vid framtagande av översiktsplan.

Ovanstående innebär även att kommunen behöver beakta vägens, järnvägens och hamnens framtida behov och markanspråk eftersom riksintresse kommunikationsanläggningar avser funktionen.

Länsstyrelsen uppfattar att planförslaget föreslår en flytt av riksintresse väg. Staten anser att befintlig väg tillgodoser föreliggande behov och delar därför inte kommunens bedömning att en flytt av riksintresse väg är möjlig. Väg E6/E22 är utpekad som riksintresse från Trelleborg till Strömstad-Riksgränsen. Detta innebär att vägen ska skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar tillkomsten eller nyttjande av den. Grunden för utpekandet av väg E6/E22 till riksintresse är att vägen utgör förbindelse till Trelleborgs hamn. För att vägens funktion ska upprätthållas får tillgängligheten för trafiken inte försämrats.

En flytt av riksintresse väg oavsett ny sträckning innebär utifrån statens bedömning följande negativa konsekvenser för dess funktion:

- Den är inte motiverad utifrån det statliga intresset. Trafikverket anser att funktionen för godstransporterna till och från Trelleborgs hamn via E6 och Trelleborgs banan är uppfyllda i nuvarande sträckning.

- Sannolikt försämrad tillgänglighet för den långväga trafiken vilket försvårar nyttjandet av anläggningen. Planhandlingarnas redovisning innebär vad staten kan utläsa att den tunga trafiken leds genom tio nya korsningar. Detta innebär längre körväg, längre körtid och väsentligt försämrad framkomlighet.
- Ringvägen är inte utredd. Det pågår en åtgärdsvalsstudie där Trafikverket och Länsstyrelsen deltar. Studien är i den fas att de deltagande parterna håller på att enas om en gemensam problembild. Utifrån statens syn är planhandlingarna ofullständiga i sin redovisning av behov, alternativ och konsekvenser.
- En ny väg ger ökad trafik så kallad inducerad trafik. En ringväg runt Trelleborg med flera korsningspunkter/entréer in till staden kommer, enligt staten att bidra till ökad biltrafik och minskad konkurrenskraft för kollektivtrafiken. Ökad tillgänglighet och framkomlighet på vägnätet leder till att det blir lättare att ta bilen, inte bara till och från Trelleborg utan även inom staden. En ny väg skapar dessutom attraktiva läge för spridd bebyggelse och externetableringar i vilka bilen blir det huvudsakliga transportmedlet och därmed ökar biltrafiken ytterligare.
- Förslaget innebär sannolikt försämrad trafiksäkerhet genom att skapa väsentligt fler korsningspunkter.

Staten kan inte från handlingarna utläsa att förslaget skulle innebära en förbättring vad det gäller miljö och hälsoaspekter. Handlingarna saknar en sådan redovisning. Enligt staten så innebär den nya sträckningen av den inre ringvägen runt staden en påverkan på befintlig bebyggelse i stor utsträckning på den östra sidan. Det är dessutom tveksamt om det blir god bebyggd miljö med nya områden med bebyggelse intill en ny inre ringväg. Kartan med framtida utblickar redovisar bebyggelse längs med stora delar av den nya vägen.

Den yttre ringvägskorridoren i planförslaget innebär enligt länsstyrelse dessutom skada på riksintresse kulturmiljö, Fuglie - Mellan-Grevie - Skåre [M:K 136] utifrån följande motiv:

Uttrycket för riksintresset beskrivs som förlängningen av centralbygden Söderslätt med talrika och landskapsdominerande fornlämningsmiljöer, Skegriedösen från stenåldern, bronsåldersgravfältet vid Steglarp, runstenarna i Fuglie. Tätt liggande byar och gårdsmiljöer i öppet odlingslandskap som präglats av skiftenas genomförande under 1800-talet med bevarade pilevallar, hägnads- och vägssystem. Talrika medeltida kyrkor med tillhörande bybebyggelse - antingen med karaktär av sockencentrum eller kyrkby. De medeltida kyrkorna - Bodarp, Stora Slågarp, Tommarp, Maglarp och Hammarlöv. Västra Vemmerlövs och Skegries 1800-tals

2013-03-20

Dnr 401-356-14
87-A-0013

kyrkor, Fuglies 1900-talskyrka i nygotik. Bevarad äldre bystruktur bl.a i Villie med kringbyggda korsvirkesgårdar, häradshäktet i Klörup från 1809, Haglösa kungsgård och militieboställe med bebyggelse från 1810-talet och Skegrie holländaremölla från 1800-talet.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver arbeta om planförslaget i sin helhet och redovisa hur kommunen avser att tillgodose och skydda berörda riksintressen enligt bifogad karta.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Carl Älfvåg. I handläggningen av ärendet har även vattenstrateg Pär Persson, antikvarie Olof Martinsson, naturvårdsstrateg Linda Gustafsson deltagit samt planhandläggare Hanna Elgåker, föredragande.

Carl Älfvåg

Hanna Elgåker

För kännedom per epost: Boverket, Trafikverket, Region Skåne, Jordbruksverket, Riksantikvarieämbetet, Försvarsmakten, Vellinge kommun, Svedala kommun, Skurups kommun samt deltagande på Länsstyrelsen.